

Варіанти того, як прописати умови про строк виконання зобов'язань та термін дії договору, укладеного за Постановою № 169

Для недопущення зриву закупівельного процесу у воєнний час ще в перші дні після початку повномасштабної збройної агресії з боку РФ Кабінетом Міністрів України затверджено [постанову від 28.02.2022 № 169 «Деякі питання здійснення оборонних та публічних закупівель товарів, робіт і послуг в умовах воєнного стану»](#) (далі — Постанова № 169).

Згідно з пунктом 1 Постанови № 169 **в умовах воєнного стану оборонні та публічні закупівлі товарів, робіт і послуг здійснюються без застосування процедур закупівель та спрощених закупівель**, визначених законами України «Про публічні закупівлі» та «Про оборонні закупівлі».

Такі безпрецедентні послаблення правил здійснення публічних закупівель мають не лише очевидну мету — безперервне забезпечення поточних потреб вітчизняних закупівельників у воєнний час, але й очевидне обмеження щодо строку їх дії — «в умовах воєнного стану».

Мінекономіки у [листі від 22.04.2022 № 3304-04/16796-06 «Щодо змін, внесених до порядку закупівель у період воєнного стану»](#) констатувало, що «...строк дії договору є його істотною умовою та погоджується сторонами. Водночас замовникам у разі укладення договору про закупівлю, відповідно до умов якого передбачається оплата за рахунок бюджетних коштів, необхідно враховувати вимоги бюджетного законодавства, зокрема Бюджетного кодексу України... **Постанова № 169 регулює деякі питання здійснення оборонних та публічних закупівель товарів, робіт і послуг в умовах воєнного стану та не поширюється на період після його припинення чи скасування...**».

Така позиція хоч і безспірна (адже в Постанові № 169, як-то кажуть, чорним по білому написано: «в умовах воєнного стану»), однак не дає відповіді на ключове питання: чи вправі замовник в умовах воєнного стану, керуючись Постановою № 169, укласти договір, строк дії якого та / або строк виконання зобов'язань за яким перевищує строк дії режиму воєнного стану, визначений відповідним Указом Президента України, що затверджений в установленому порядку законом, на момент укладення такого договору?

На наш погляд, ТАК, вправі, однак із дотриманням ключового принципу, сформульованого у статті Анастасії Матвійчук [«Нюанси укладення договорів без використання ЕСЗ у період воєнного стану»](#), а саме: **за правилами Постанови № 169 замовник має задовольняти лише поточну короткострокову потребу, а отже і поставка для задоволення негайної потреби у період воєнного стану має відбуватися негайно у період воєнного стану.**

Водночас правилами Постанови № 169 може скористатися будь-який замовник для

придбання будь-яких товарів, робіт чи послуг, потребу в яких такий замовник визначає самостійно, але частково зобов'язаний дотримуватися умов, передбачених у сфері публічних закупівель, визначених законами України «Про публічні закупівлі» та «Про оборонні закупівлі» (ст. 176 ККУ). Джерело:

<https://radnuk.com.ua/voennyj-stan/varianty-toho-iaak-propysaty-umovy-pro-strok-vykonannia-zobov-iazan-ta-termin-dii-dohovoru-ukladenoho-za-postanovoiu-169/>

самостійно, однак з дотриманням принципів публічних закупівель, а для державних замовників у сфері оборони — з дотриманням принципів своєчасності та відповідності прийнятим рішенням щодо захисту національних інтересів України, забезпечення потреб безпеки і оборони, ефективності використання коштів, результативності.

В одних випадках короткострокова потреба замовника може бути спрогнозована (а отже, й задоволена) лише на найближчі кілька днів чи тижнів, а в інших випадках (наприклад, у разі проведення капітального ремонту) йтиметься про місяці.

Оскільки строк дії воєнного стану в Україні визначається / продовжується 30-денними періодами, то очевидно, що в кожного замовника може настати момент, коли укладення якогось договору відбуватиметься наприкінці визначеного на цю мить періоду воєнного стану. Не варто забувати й про товари / послуги, що в мирному житті придбавалися в умовах відсутності конкуренції за переговорною процедурою (наприклад, водопостачання та водовідведення): потреба в таких послугах постійна, а конкуренція відсутня, тож обмеження строку дії такого договору виключно періодом воєнного стану нікому жодної користі не принесе.

Відповідно до частини 1 статті 628 ЦКУ зміст договору становлять умови (пункти), визначені на розсуд сторін і погоджені ними, та умови, які є обов'язковими відповідно до актів цивільного законодавства.

Згідно з [частинами 1-3 статті 180 ГКУ](#) зміст господарського договору становлять умови договору, визначені угодою його сторін, спрямованою на встановлення, зміну або припинення господарських зобов'язань, як погоджені сторонами, так і ті, що приймаються ними як обов'язкові умови договору відповідно до законодавства. Господарський договір вважається укладеним, якщо між сторонами у передбачених законом порядку та формі досягнуто згоди щодо усіх його істотних умов. Істотними є умови, визнані такими за законом чи необхідні для договорів даного виду, а також умови, щодо яких на вимогу однієї із сторін повинна бути досягнута згода. При укладенні господарського договору сторони зобов'язані у будь-якому разі погодити предмет, ціну та строк дії договору.

Статтею 631 ЦКУ визначено, що строком договору є час, протягом якого сторони можуть здійснити свої права і виконати свої обов'язки відповідно до договору. Договір набирає чинності з моменту його укладення. Сторони можуть встановити, що умови договору застосовуються до відносин між ними, які виникли до його укладення. Закінчення строку договору не звільняє сторони від відповідальності за його порушення, яке мало місце під час дії договору.

Статтею 530 ЦКУ встановлено, що якщо у зобов'язанні встановлений строк (термін) його виконання, то воно підлягає виконанню у цей строк (термін). Зобов'язання, строк (термін) виконання якого визначений вказівкою на подію, яка неминуче має настати, підлягає виконанню з настанням цієї події. Якщо строк (термін) виконання боржником обов'язку не встановлений або визначений моментом пред'явлення вимоги, кредитор має право вимагати його виконання у будь-який час. Боржник повинен виконати такий обов'язок у семиденний строк від дня пред'явлення вимоги, якщо обов'язок негайного виконання не впливає із договору або актів цивільного законодавства.

При повному або частковому копіюванні чи цитуванні будь-якої інформації з порталу "Радник у сфері публічних закупівель" ви зобов'язані вказувати джерело інформації (ст. 176 ККУ). Джерело:

<https://radnuk.com.ua/voienyj-stan/varianty-toho-iaк-propysaty-umovy-pro-strok-vykonannia-zobov-iazan-ta-termin-dii-dohovoru-ukladenoho-za-postanovoiu-169/>

З урахуванням викладеного термін дії договору (тобто кінцевий момент у часі, коли строк дії договору закінчиться), що укладається відповідно до Постанови № 169, може встановлюватися в один із таких способів:

вказівкою на конкретну дату в рамках дії правового режиму воєнного стану (крім фінансових зобов'язань, які повинні здійснюватися до повного їх виконання);

вказівкою на подію, що має неминуче настати, а саме припинення чи скасування воєнного стану в цілому в Україні чи за місцезнаходженням замовника, за умови що ця подія відбудеться в рамках певного часу, наприклад календарного року, бюджетного періоду, кварталу тощо (крім фінансових зобов'язань, які повинні здійснюватися до повного їх виконання);

вказівкою на конкретну дату (у тому числі до кінця поточного року) без прив'язки до припинення чи скасування воєнного стану, а в частині розрахунків — до повного їх виконання. Детальніше про такі випадки читайте у статті [«Строк дії договору на капітальний ремонт довший, ніж строк воєнного стану: можливо?»](#).

Хай який варіант вибере замовник, головне правило — не допускати зловживань послабленнями, які надала Постанова № 169, використовуючи її лише для вирішення термінових питань воєнного часу! Пам'ятайте, що Постанова № 169 НЕ призначена для накопичення зобов'язань на майбутнє в стилі «зараз договір укладемо без тендеру, а як війна закінчиться — будемо виконувати».

В усіх випадках укладення договору за правилами Постанови № 169 початок виконання зобов'язань за договором має відбуватися невідкладно та в період дії воєнного стану! У протилежному випадку, якщо виконання зобов'язань з поставки товарів / робіт / послуг відтерміновано (на тривалий чи взагалі невизначений час, або ж планується після завершення воєнного часу), то спрацює логіка: якщо предмет закупівлі не постачається невідкладно, то потреби в такому предметі закупівлі немає, а отже й немає підстав для укладення договору за правилами Постанови № 169.

Наведемо декілька прикладів можливої редакції умови договору, що визначає термін дії договору та строк виконання зобов'язань, який відповідає вимогам [Постанови № 169](#).

Приклад 1

« _____ (вказіть порядковий номер пункту за договором). Цей договір набирає чинності з дати його підписання сторонами і діє до 31.12.2022, а в частині розрахунків — до повного виконання його умов сторонами.

Дія договору припиняється достроково у день та час припинення чи скасування в Україні правового режиму воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні» (зі змінами), затвердженим Законом України від 24.02.2022 № 2102-IX».

« _____ (вказіть порядковий номер пункту за договором). Цей договір набирає чинності з дати його підписання сторонами і діє до 31.10.2022, а в частині розрахунків — до повного виконання його умов сторонами.

Дія договору припиняється достроково у разі припинення чи скасування на всій території України та/або на території міста Києва та Київської області правового режиму воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні» (зі змінами), затвердженим Законом України від 24.02.2022 № 2102-IX (далі — режим воєнного стану). У такому випадку дія договору припиняється у день та час, визначений сторонами шляхом укладення відповідної додаткової угоди. Якщо така додаткова угода не укладається сторонами протягом 7 календарних днів з дня припинення чи скасування на всій території України та/або на території міста Києва та Київської області режиму воєнного стану, то дія цього договору припиняється автоматично о 00 год 00 хв наступного (восьмого) календарного дня з дня припинення чи скасування режиму воєнного стану на всій території України та/або на території міста Києва та Київської області».

Приклад 3

« _____ (вказіть порядковий номер пункту за договором). Цей договір набирає чинності з дати його підписання і діє до припинення чи скасування на всій території України та/або території м. Києва правового режиму воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні» (зі змінами), затвердженим Законом України від 24.02.2022 № 2102-IX, але не довше ніж до 31.12.2022, а в частині розрахунків — до повного виконання взятих сторонами зобов'язань».

Приклад 4

« _____ (вказіть порядковий номер пункту за договором). Цей договір вважається укладеним з дати його підписання та на підставі статті 631 Цивільного кодексу України застосовується до відносин, що виникли між сторонами до моменту його укладення, а саме — з 01.05.2022.

Цей договір діє до 31.12.2022.

Поставка товару здійснюється згідно з графіком, що є додатком до цього договору.

Замовник має право відмовитися від договору (в частині, що стосується поставок товару, не здійснених на момент відмови від договору) в односторонньому порядку у кожному з таких випадків:

- у замовника відпала потреба в товарі;
- у замовника відсутні кошти на подальше придбання товару;

постачальник прострочив будь-яку з попередніх поставок на строк понад 72

При повному або частковому копіюванні чи цитуванні будь-якої інформації з порталу "Радник у сфері публічних закупівель" ви зобов'язані вказувати джерело інформації (ст. 176 ККУ). Джерело:

<https://radnuk.com.ua/voennyj-stan/varianty-toho-iaк-propysaty-umovy-pro-strok-vykonannia-zobov-iazan-ta-termin-dii-dohovoru-ukladenoho-za-postanovoiu-169/>

години;

– припинення та/або скасування в Україні правового режиму воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні» (зі змінами), затвердженим Законом України від 24.02.2022 № 2102-ІХ. Відмова від договору здійснюється шляхом надсилання відповідного повідомлення за підписом керівника замовника на поштову та/або електронну адресу виконавця, зазначену в договорі. У такому випадку договір вважається достроково розірваним з дати, зазначеної у повідомленні замовника про відмову від договору, але в будь-якому випадку не раніше дати отримання цього повідомлення виконавцем. Відмова замовника від договору не звільняє його від обов'язку своєчасної та повної оплати товару, поставленого протягом строку дії цього договору».

Щодо строку виконання зобов'язань

Приклад 1

« _____ (вказіть порядковий номер пункту за договором). _____ (вказіть поставка товару / надання послуг / виконання робіт) здійснюється згідно з графіком, що є додатком до цього договору, але не довше ніж до припинення / скасування в Україні правового режиму воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні» (зі змінами), затвердженим Законом України від 24.02.2022 № 2102-ІХ».

Приклад 2

« _____ (вказіть порядковий номер пункту за договором). _____ (вказіть поставка товару / надання послуг / виконання робіт) здійснюється у період з _____ і до моменту припинення та / або скасування в Україні правового режиму воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні» (зі змінами), затвердженим Законом України від 24.02.2022 № 2102-ІХ, але в будь-якому випадку не довше ніж до _____ ».

Використовуйте в роботі зразки додаткових угод щодо зобов'язань за договорами в умовах воєнного стану, які розміщені на порталі [RADNUK.COM.UA](https://radnuk.com.ua) в розділі «Зразки документів» категорії «Воєнний стан» — «[Договори та додаткові угоди](#)», зокрема [приклад договору про закупівлю товару за Постановою № 169](#).

Читайте також на порталі [RADNUK.COM.UA](https://radnuk.com.ua) публікації:

При повному або частковому копіюванні чи цитуванні будь-якої інформації з порталу "Радник у сфері публічних закупівель" ви зобов'язані вказувати джерело інформації (зт. 176 ККУ). Джерело:

<https://radnuk.com.ua/voennyj-stan/varianty-toho-iaк-propysaty-umovy-pro-strok-vykonannia-zobov-iazan-ta-termin-dii-dohovoru-ukladenoho-za-postanovoiu-169/>

«Строк дії договору на капітальний ремонт довший, ніж строк воєнного стану: можливо?». закупівель на одному порталі